

Onze bijdrage aan het Olcott-jaar (deel 1)

Kolonel H. S. Olcott

Lieve Opgenhaffen

Op 17 februari 1907, om 07:17 uur, blies Kolonel Henry Steel Olcott zijn laatste adem uit. Overal in de wereld wordt jaarlijks, zijn heengaan herdacht.

Kolonel Olcott had een uitzonderlijk leven. De laatste decennia van zijn leven wijdde hij aan het helpen van de mensheid. Zijn gedachten en aspiraties bleven gericht op de taak die hij op zich had genomen. Zijn onvolkomenheden zijn vaak vermeld, maar zoals Blavatsky opmerkte: "Eén ding weet ik zeker – en mijn meester en de zijne weten het ook – hij heeft zijn best gedaan, en iemand kan niet meer doen dan dat."

Levensloop

Henry Steel Olcott werd, op 2 augustus 1832 in Orange, New Jersey, geboren in een presbyteriaans gezin. Zijn eerste pogingen tot schrijven was de revisie van *The Descendants of Thomas Olcott*, waarvoor hij ook een nieuw voorwoord schreef.

Olcott volgde onderwijs aan het College of the City of New York en aan de Columbia University.

Toen in 1851 de zaak van zijn vader failliet ging, was hij noodgedwongen verplicht zijn studies stop te zetten. Hij verhuisde naar Ohio en ging inwonen bij zijn ooms. Hij werkte er twee jaar als boer tegen een aandeel in de winst. Zijn interesse voor de landbouw was gewekt en, door zijn ooms begon hij zich te interesseren voor het paranormale en het spiritisme.

Olcott keerde naar New York terug en studeerde landbouwkunde. In 1855 kreeg hij waardering voor zijn werk op de modelboerderij voor wetenschappelijke Landbouw in Newark, New Jersey en hij werd medeoprichter van een landbouwschool in Mount Vernon, New York. Hij werd een expert op het gebied van sorghum en imphee gewassen en schreef over dat onderwerp in 1858 een boek. Ook in Europa verrichtte hij landbouwkundig onderzoek. Als landbouwkundig correspondent trad hij in dienst bij de *Mark Lane Express* en de *New Yorkse Tribune*.

Bij het uitbreken van de Burgeroorlog ging Olcott vrijwillig bij het verbindingskorps in dienst. Hij maakte, onder generaal Burnside, de veldtocht in North Carolina mee. Na zijn herstel van dysenterie werkte hij vier jaar bij het Ministerie van Oorlog, als speciaal gevolmachtigde. Bij het New Yorkse Bureau voor Rekrutering en Uitbetalingen deed hij onderzoek naar fraude, corruptie en omkoperij.

Door zijn integriteit, doeltreffendheid en moed, werd hij tot 'Kolonel' bevorderd en hij kreeg een functie bij het Departement van Marine in Washington DC. Bij het onderzoek naar fraude bij de marinescheepswerven, kon hij het boekhoudsysteem verbeteren en de corruptie aanmerkelijk verminderen.

Toen Lincoln werd vermoord, werd Olcott benoemd in de speciale 'Commissie van Drie' om de moord te onderzoeken.

Na de oorlog, in 1865, nam Olcott ontslag en keerde naar New York City terug. Hij hernam zijn vroegere bezigheden niet, doch ging rechten studeren. In 1868 werd hij in New York, tot de Orde van Advocaten toegelaten. Hij boekte succes als specialist op het gebied van verzekerings-, douane- en belastingskwesaties.

In 1868 trouwde Olcott met Mary Epplee Morgan, bij wie hij vier kinderen kreeg. Twee kinderen stierven op zeer jonge leeftijd. Het huwelijk was niet gelukkig en tegen 1874 was hij met zijn vrouw een scheiding overeengekomen.

Zijn belangstelling voor experimentele psychologie en het occulte groeide. In 1874 las hij een artikel over spiritistische verschijnselen op de Eddy boerderij in Vermont en hij besloot zelf een onderzoek in te stellen. Het lukte hem een opdracht te krijgen van de *New Yorkse Sun*. De reeks artikelen wekte grote belangstelling en de *New Yorkse Daily Graphic* kon Olcott overhalen om nog twaalf artikelen te schrijven. Die kenden een groot succes en onderzoekers van verschijnselen in Europa en Amerika prezen zijn wetenschappelijke aanpak. Beide reeksen artikelen vormden de grondslag voor het werk *People from the Other World*, dat in 1875 zou verschijnen.

Het jaar 1874 was voor Olcott een keerpunt in zijn leven. Kort nadat hij een fervent aanhanger geworden was van het spiritisme, werd hij voorvechter van een aantal andere 'goede zaken'. Hij was tegen slavernij, een verdediger van de landbouwervorming, vrouwenrechten en crematie.

Olcott had zich in New York gevestigd als advocaat en journalist. Tijdens een tweede verblijf op de Eddy boerderij, in oktober 1874, ontmoette hij Helena Petrovna Blavatsky. Heel snel werden ze vrienden. Blavatsky introduceerde hem bij haar leraren, adepten in occulte spirituele filosofie. In mei 1875 ontving hij zijn eerste brief van een van de meesters. Olcott werd neofiet in de Broederschap van Luxor. In november 1875 stichtte Blavatsky, samen met Kolonel Olcott en William Quan Judge, de Theosophical Society. Olcott werd gekozen als voorzitter en Blavatsky werd corresponderend secretaris.

Olcott zette zijn advocatenpraktijk

overdag verder en hij hielp Blavatsky met *Isis Ontsluierd* tot laat in de avond. Hij maakte een periode van training en discipline door. Toen *Isis* was uitgegeven (1877), troffen Blavatsky en Olcott voorbereidingen om naar India te gaan.

In 1879 vertrokken ze en bij hun aankomst in februari van dat jaar, vestigden ze zich in Bombay. In India moedigde Olcott de geleerden aan correcte vertalingen van Aziatische filosofische teksten te maken. Hij blies nieuw leven in oosterse geestelijke tradities, voornamelijk Hindoeïsme, Boeddhisme en Parsisme. In zijn vele voordrachten in heel India wees hij op de waarheid achter letterlijke interpretaties en rituelen. Hij spoorde de leden van iedere religie aan, de ethiek ervan in praktijk te brengen en de essentiële leringen tot een levende kracht in hun leven te maken.

Halverwege de jaren 1880 tot aan de dood van Blavatsky in 1891, begon Olcott haar te wantrouwen. Hij had het moeilijk, haar opvliegende temperament en de herhaalde kritiek te vergeven. De religieuze en humanitaire aspecten van hun opdracht lagen hem het meest ter harte. Hij was geen mysticus, geen occultist. De innerlijke doeleinden van de Society, en van Blavatsky en haar leraren,

waren voor hem buitengewoon moeilijk te vatten. Na de aanval van het echtpaar Coulomb en het daarop volgende Rapport van de Society for Psychical Research in 1885, besloot hij het openbare werk van de Theosophical Society te scheiden van verschijnselen en mahatma's.

Blavatsky, die ziek was, trad af als corresponderend secretaris. Ze vertrok, in maart 1885, naar Europa om haar gezondheid te herkrijgen en De Geheime Leer te schrijven. Olcott zette zijn werk in Azië verder. Hij gaf lezingen, richtte nieuwe afdelingen op en bracht de feiten van de Coulomb affaire in de openbaarheid. Hij ondervond veel tegenstand bij het besturen van de Society. Dit was deels te wijten aan de lange periodes van afwezigheid op het hoofdkwartier. Er waren personele en financiële moeilijkheden en er kwam ook kritiek op hem en op zijn handelingen. In haar verdediging van Kolonel Olcott, in 1889, zei Blavatsky echter: "Waar hij ook zal zijn, daar zal de T.S. zijn zolang hij leeft; zij die mij willen hebben, moeten hem hebben."

Olcott maakte zich steeds meer zorgen over de hoge achting en diepe eerbied die Blavatsky en haar werk ten deel vielen. Hij schreef zijn Old

Diary Leaves (Oude Dagboekbladen), ten dele om te bestrijden wat hij zag als een neiging tot heldenverering van Blavatsky. Zijn beschrijving van haar is vaak opzettelijk verre van vleidend. Volgens hem werd zijn rol ondergewaardeerd en de hare verkeerd voorgesteld.

Na de dood van Blavatsky waren kolonel Olcott - als voorzitterstichter, William Q. Judge - als vicevoorzitter van de TS en medehoofd van de Esoterische Sectie, en Annie Besant - als voorzitter van de Blavatsky Lodge in Londen en medehoofd van de Esoterische Sectie, de leidinggevende functionarissen. Kolonel Olcott zag de voorzitter als iemand die "zijn functie met strikte onpartijdigheid ten opzichte van volkeren, sekten en politieke stelsels uitoefent. Hij moet in Adyar wonen, de bibliotheek uitbreiden, The Theosophist in stand houden, het opvoedingswerk stimuleren . . . in Ceylon en Zuid-India, klaarstaan om alle delen van de wereld te bezoeken als de omstandigheden dat eisen, en de afgelegen afdelingen weven in het grootse gouden web van broederschap waarvan het centrum en de kern in Adyar zijn" (Toespraak tot de jaarlijkse Conventie, 1893).

Toch zouden al lang bestaande spanningen, in de persoonlijke sfeer en betreffende het beleid, tussen Olcott en Judge de conflicten versterken. In 1895 zouden deze tot de splitsing van de Society leiden. Kolonel Olcott zette zijn theosofische werk verder met Annie Besant. Hij reisde veel, hield voordrachten en stichtte nieuwe afdelingen.

Eind 1906 verwondde Olcott zich aan zijn been, toen hij in Europa aan boord van een schip zat. Hij keerde naar Adyar terug, waar hij op 17 februari 1907 aan een hartaanval overleed.

Henry steel Olcott was medeoprichter van de Theosophical Society en een van de eerste Amerikanen die Boeddhist werd. Hij heeft veel bijgedragen aan de Indische Renaissance in India en de heropleving van het Boeddhisme in Sri Lanka. Een eerste minister van Sri Lanka prees hem met de volgende woorden: "... een van de helden in de strijd voor onze vrijheid en een pionier van de huidige religieuze, nationale en culturele opbloei."

In zijn geboorteland Amerika werd minder gunstig over hem melding gemaakt. Tijdens zijn leven werd hij ooit, in de *New York Times*, omschreven als "een onvervalste schurk"...."een man beroofd van alle rede" wiens "krankzinnigheid onschuldig, doch jammer genoeg ongeeneeslijk is". In de *Dictionary of American Biography*, staat vermeld dat hij aanzien werd als "een gek, een schurk, en een ziener" en besluit dat hij waarschijnlijk "een beetje van alle drie" was.

Volgende keer: De Eddy-boerderij

Onze bijdrage aan het Olcott-jaar (deel 2)

Kolonel H. S. Olcott

Lieve Opgenhaffen

De Eddy boerderij in Chittenden - Vermont

In deel 1 vorige keer werd de levensloop van onze eerste voorzitter geschetst. Alle illustraties ©<http://www.prairieghosts.com/eddy.html>

Kolonel Olcott en spiritisme: De Eddy Boerderij

In 1874 verscheen in de kranten, een bericht over vreemde gebeurtenissen die plaatsvonden op een kleine boerderij nabij Chittenden, Vermont. Alle bizarre verschijnselen zouden zich afspelen in de woning van het gezin Eddy. William, Horatio en hun zuster Mary woonden in een slecht onderhouden woning. Volgens de berichtgeving werd het huis geteisterd door bovennatuurlijke wezens. Geïnteresseerden uit alle landen kwamen naar Chittenden om zelf getuige te zijn van de fenomenen. In spiritistische kringen werd Chittenden de "spiritistische hoofdstad van het universum" genoemd.

Kolonel Olcott, geïnteresseerd in spiritisme, las het artikel. Hij was niet geheel overtuigd door de berichtgeving. Op een dag kreeg hij een exemplaar van de Banner of Light, een spiritistisch nieuwsblad in handen. Hierin werden de vreemde gebeurtenissen uitgebreid beschreven. Hoewel Olcott nog steeds sceptisch stond tegenover het verhaal, reisde hij kort daarop naar Vermont. Alfred Kappes, een krantentekenaar vergezelde hem. Ze zouden, samen, een onderzoek instellen naar wat er gebeurde op de Eddy Boerderij. Mocht blijken dat de fenomenen niet echt waren, dan zouden ze een artikel schrijven in de Daily Graphic en de gebroeders Eddy als charlatans ontmaskeren. Mochten de feiten waar zijn, dan zou Olcott de waarde van het

Spiritisme openbaar maken aan de hele wereld. Olcott nam zich voor, zo eerlijk mogelijk en met een open geest, een oordeel te vellen.

De reis verliep rustig. Het eerste contact met de Eddy broers was dit niet. De twee mannen waren afstandelijk en onvriendelijk. Ze hadden een zeer ruw karakter en hun New England accent was moeilijk te begrijpen. Dit was niet wat Olcott had verwacht. Hij vroeg zich af wat deze mannen dan wel waren?

De eerste dag op de boerderij was Olcott getuige van een buitenséance. Op een warme zomeravond, liepen tien deelnemers langs een pad naar een diep ravijn. Ze verzamelden zich voor een natuurlijke grot, gevormd door twee grote stenen die boven op elkaar lagen en een grote boog vormden. Later zou Olcott vernemen dat het "Honto's Cave" werd genoemd, ter ere van de inheemse Amerikaans geest die er vaak verscheen. Olcott onderzocht de grot. Er was nergens een toe- of uitgang te bespeuren, behalve die ene waar ze voor stonden. Horatio was het medium voor de séance. Hij zat op een stoel onder de boog en een 'geestenkabinet' werd gemaakt door middel van een doek en takken van een jonge boom. Terwijl Horatio daar zat, verscheen een grote inheemse Amerikaan, uit de duisternis van de grot. Terwijl het medium met de geest praatte, riep een van de toeschouwers, wijzend in de richting

van de top van de grot. Daar stond, in het maanlicht, een andere, grote indiaan. Naast hem stond het silhouet van een vrouw. In het totaal zouden 10 geesten verschijnen. De laatste, de geest van William White, de overleden uitgever van een spiritistische krant, verscheen in het kabinet van Horatio. Gekleed in een donker pak met wit hemd, zodat hij door een aantal van de aanwezigen kon herkend worden. Alle verschijning verdwenen en Horatio verliet het 'kabinet' met de melding dat de séance afgelopen was.

Olcott en Kappes onderzochten de grot opnieuw. Ook zochten ze naar voetsporen in de zachte aarde. Ze vonden niets.

Het besluit van Olcott was dat de séance overtuigend als waar kon worden gezien.

Toch was hij zeker dat bedrog gemakkelijker zou kunnen vastgesteld worden in de woning van de Eddy's. Hij en Kappes onderzochten de grote 'cirkelkamer', gelegen op de tweede verdieping. Geen enkel detail werd overgeslagen, kaarten werden getekend, afmetingen genomen. Hij was er zeker van valse panelen, geheime deuren en verborgen gangen te zullen vinden. Niets werd gevonden.

Olcott wou nog niet opgeven. Hij overtuigde de krant om mensen in te huren en deze naar Chittenden te zenden om de plaats en de woning te onderzoeken. Met schijnwerkers en ingenieurs als raadgevers werd een nieuw onderzoek

Onze bijdrage aan het Olcott-jaar (deel 2, vervolg van pagina 3)

Kolonel H. S. Olcott

Lieve Opgenhaffen

uitgevoerd. De experts konden niets vreemds vinden. Olcott en Kappes waren nu overtuigd dat de wanden en de vloeren zo stevig waren als ze er uitzagen. Wat de aanwezigen aanschouwden gedurende de nachten was daarom des te vreemder.

De séances waren over het algemeen steeds hetzelfde. Behalve op zondag, was er elke nacht een séance. De gasten en de bezoekers verzamelden zich, gezeten op houten banken, in de cirkelkamer. In die kamer was een platform dat enkel met een kerosine lamp werd verlicht. William was het voornaamste medium. Hij beklom het platform en nam plaats. Enkele minuten later hoorde men gefluister. Vaak was het gezang, begeleid door muziek. Muziekinstrumenten werden zichtbaar en zweefden boven de hoofden van de toeschouwers. Handen verschenen, zwaaiend en ze raakten de toeschouwers aan. Vreemde, rare lichten en onverklaarbare geluiden verschenen en vulden de kamer.

Dan verschenen de geesten. Soms kwamen ze een voor een, soms kwamen ze in groepen van 20 of dertig. Sommigen waren volledig zichtbaar en leken echt, anderen waren doorzichtig. De meeste geesten waren indianen of Amerikanen. Toch verschenen ook andere nationaliteiten zoals geesten gekleed in typische klederdracht uit Rusland, Oosterse landen en

Afrikanen.

Olcott was verbaasd. De ganze kamer was onderzocht en er werden geen verborgen gangen of kasten gevonden. In het kabinet kon enkel het medium. Hij vroeg zich af waar deze geesten vandaan kwamen. Olcott was vertrouwd met het werk van goochelaars en frauduleuze mediums, doch hier kon hij geen enkele vervalsing vinden.

Na een verblijf van een week, kon Olcott niets anders besluiten, dan dat de vreemde fenomenen die plaatsvonden in en buiten de boerderij, echt waren. Hij schreef zijn artikel voor de New Yorkse Sun. De belangstelling van de New Yorkse Daily Graphic werd hierdoor gewekt en Olcott werd overhaald om nog twaalf artikelen te schrijven. Die kenden een groot succes en onderzoekers van verschijnselen uit Europa en Amerika prezen zijn wetenschappelijke aanpak. Beide reeksen artikelen vormden de grondslag voor het werk *People from the Other World*, dat in 1875 zou verschijnen.

Kolonel Olcott bezocht de Eddy boerderij een tweede maal. Toen ontmoette hij, in oktober 1884, Helena Petrovna Blavatsky.

Wie waren de Eddy broeders?

Na zijn onderzoek vernam Olcott dat William en Horatio Eddy niet de enigen waren binnen de familie, die buitengewone gaven en krachten bezaten.

Een verre verwante, Mary Bradley, werd in 1692 veroordeeld voor hekserij. Met de hulp van vrienden kon zij echter het dorpje Salem ontvluchten.

De grootmoeder van William en Eddy had de gave in trance te gaan en met voor anderen onzichtbare, geesten te praten.

Hun moeder, Julia, deed de burenschrikken door haar voorspellingen en visioenen. Haar echtgenoot veroordeelde haar gaven als zijnde het werk van de duivel. Julia leerde al vlug haar gaven te verbergen voor haar scheldende en wrede man. Toen de kinderen geboren werden, ontstonden vreemde gebeurtenissen: luid gebons deed het huis bewegen, stemmen werden gehoord in lege kamers. Het gebeurde ook dat de kinderen uit hun wiegje verdwenen en elders in huis, of buiten, werden teruggevonden.

Hoe ouder William en Horatio werden, hoe sterker hun krachten werden. Menigmaal zag de vader zijn zoons spelen met onbekende kinderen, die verdwenen, zodra hij dichterbij kwam. De vader strafte zijn zoons. Toch kwamen deze vreemde kinderen terug; wat zorgde voor heel wat stokslagen voor de twee kinderen. De jongens groeiden dan ook op met een grote vrees voor hun vader, die ze uiteindelijk gingen haten.

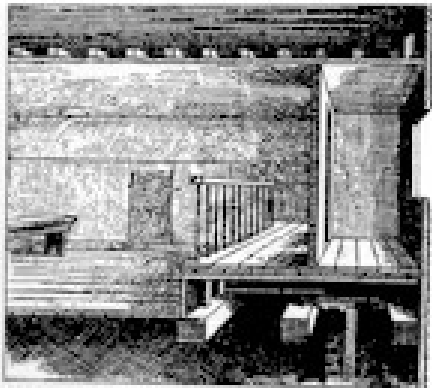
Séance kamer

Onze bijdrage aan het Olcott-jaar (deel 2, vervolg van pagina 4)

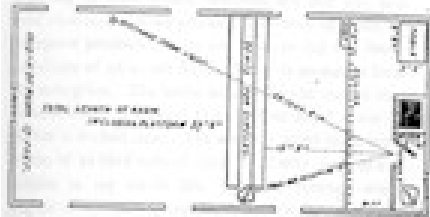
Kolonel H. S. Olcott

Lieve Opgenhaffen

De jongens ondervonden al snel dat zij niet welkom waren op school. Al vanaf de eerste schooldagen gebeurden rare dingen: onzichtbare handen gooiden boeken op de grond, schoolbanken werden opgetild. Kleine voorwerpen zoals linialen, inktpotten en leien vlogen door het lokaal.

Tekening gemaakt door Olcott

Tekening gemaakt door Olcott

De vader probeerde alle middelen om deze fenomenen te stoppen. Tevergeefs, en in zijn woede sloeg en mishandelde hij de jongens.

Telkens de jongens in een trance vielen, vervloekte hij hen. In een poging ze wakker te maken, kneep en sloeg hij hen tot ze blauw zagen. Hij volgde zelfs, eenmaal, de raad op van een Katholieke vriend en overgoot de jongens met kokend water. Toen dit niet werkte, liet hij zijn vriend een roodgloeiende kool in de hand van William leggen. Dit zou de duivels uitdrijven! William bleef in trance. Een groot litteken in zijn handpalm zou hij zijn ganse leven behouden.

Toch gebeurde het dat de geestenwereld, de jongens ook verdedigde. Meermaals werd de vader, door een onzichtbare kracht, het huis uitgezet. Dit was meer dan de goede man kon verdragen.

De vader werd er zich van bewust dat zijn zoons, met hun gaven, heel wat geld konden binnenbrengen. Hij verkocht de jongens aan een rondreizend gezelschap. Gedurende veertien jaar zouden de jongens rondreizen in Amerika, Canada en Europa. Als supplement op de vertoningen, kreeg het publiek de uitdaging, de jongens uit hun trance te halen. De mishandelingen door de vader leken in niets op wat de jongens nu te verwerken kregen. Ze werden opgesloten in heel kleine houten kisten, warme was werd in hun mond gegoten. Het was de bedoeling te zien of ze, terwijl ze niet konden praten, toch vreemde stemmen konden voortbrengen. De jongens werden geduwd, met scherpe voorwerpen geprikt en enkele malen met stenen bewerkt. Ze bleven achter met beschadigingen en littekens die ze zouden behouden voor de rest van hun leven. Het lichaam van William vertoonde zelfs verscheidene kogelwonden.

Bij het overlijden van hun vader keerden de jongens naar huis terug. Ze vestigden zich terug in de boerderij en, samen met hun zuster vormden ze de woning om tot een herberg, de "Green Tavern".

Kolonel Olcott en de oprichting van de Theosophical Society

Kolonel Olcott had Helena Petrovna Blavatsky ontmoet tijdens zijn tweede verblijf op de Eddy Boerderij in Vermont, in oktober 1884. Heel snel werden ze vrienden.

Kort na zijn succes met het onderzoek van de vreemde gebeurtenissen, die plaatsvonden op de Eddy Boerderij, kreeg Olcott een tweede uitdaging: Het Holmes schandaal.

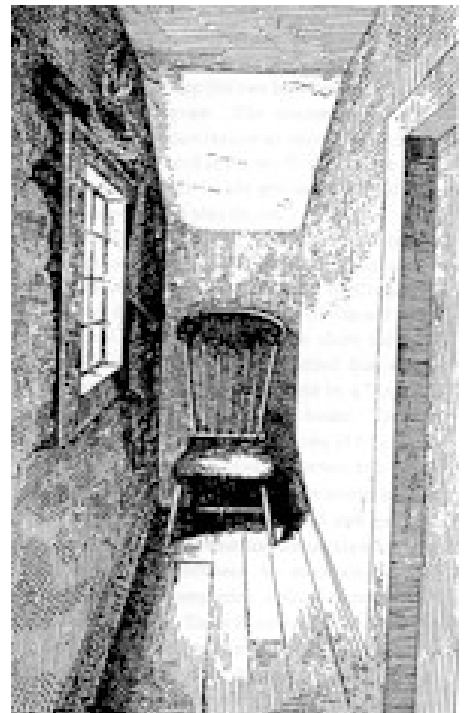
Nelson en Jennie Holmes waren materialisatie mediums die beschuldigd werden van fraude.

In een séance had Jennie de persoonlijkheid van Katie King ten tonele gebracht. Katie King was de dochter van de bekende geest, John King. De séance had voor heel wat opschudding gezorgd en alle

activiteiten werden voor een tijdje stopgezet. Blavatsky zorgde ervoor dat er opnieuw séances werden gehouden en nodigde Olcott uit deze bij te wonen.

In de séance die Olcott bijwoonde, sprak John King opnieuw. King verklaarde zijn dochter onschuldig over al de dingen die zij, naar men beweerde, verkeerd zou hebben gedaan. Zijn betoog vernietigde ook alle aantijgingen die de Holmes ten laste werden gelegd. Daarna verscheen Katie King opnieuw, in een wit kled.

Olcott had Jennie Holmes stevig vastgebonden en wist dus dat die verschijning niet Jennie kon zijn. Het versterkte zijn geloof in bui-

Geesten kabinet

tengewone fenomenen en tevens in de kracht van de Holmes.

Het was ook duidelijk dat Olcott gefascineerd was door de psychische kracht van Blavatsky. Het leek alsof Olcott een bepaalde liefde had voor deze fenomenen en hij ertoe werd aangetrokken.

Onze bijdrage aan het Olcott-jaar (deel 2, vervolg van pagina 5)

Kolonel H. S. Olcott

Lieve Opgenhaffen

Op de avond van 7 september werd een bijeenkomst gehouden in de woning van Blavatsky. Een gezelschap van zeventien dames en heren zouden er een voordracht bijwonen van George Henry Felt. Felt was ingenieur en architect. Hij zou een lezing geven over geometrische figuren in de Egyptische Kabbala. Zijn ontdekking was misschien wel een van de meest verrassende van het menselijke intellect.

De voorstelling werd met een warm applaus afgesloten.

Tijdens de discussies die volgden, groeide bij Olcott het idee dat het misschien niet slecht zou zijn, een vereniging op te richten om het occulte te volgen en te promoten.

Olcott wist op dat ogenblik niets af, van de opdracht die Blavatsky van de Meesters had gekregen, nl. het oprichten van een dergelijke vereniging. (Een eerste poging werd door Blavatsky ondernomen in Egypte, doch deze mislukte).

Olcott schreef zijn idee op en gaf het aan William Quan Judge, een jonge advocaat, met het verzoek dit aan Blavatsky te overhandigen. Blavatsky las het en gaf haar goedkeuring.

Olcott stond recht en nam het woord. Hij gaf een beeld van de spiritistische beweging, van zijn antagonisten, de materialisten, het onophoudelijk conflict tussen wetenschap en religieuze bewegingen en het filosofisch karakter van de oude theosofen.

Olcott ontvouwde zijn plan om een vereniging van occultisten op te richten. Vooreerst wou hij een bibliotheek oprichten en informatie betreffende de geheime wetten van de Natuur verspreiden. Deze wetten, zo gekend door de Chaldeeërs en de Egyptenaren, maar zo ongekend in de moderne wetenschappelijke wereld.

Het voorstel van Olcott werd warm onthaald en alle aanwezigen verklaarden zich akkoord om de volgende avond samen te komen.

Op 8 september werden een aantal beslissingen genomen:

- * een vereniging zou opgericht worden voor de studie en de verklaring van het occultisme, de Kabbala, enz.
- * Kolonel Henry Steel Olcott zou, als voorzitter, de voorbereidende vergaderingen voorzitten.
- * William Quan Judge zou de voorlopige functie van secretaris op zich nemen.

Aan de aanwezigen werd gevraagd om, bij afroeping van hun naam, al dan niet hun akkoord te geven over de oprichting van een vereniging - zoals eerder besproken, en tevens hun wens tot deelname aan deze verenging mede te delen.

In het verslag staan volgende namen vermeld: Kolonel H.S. Olcott, Helena P. Blavatsky, C. Sotheran, Dr. C. E. Simmons, C. C. Massey uit London, W. L. Alden, G. H. Felt, D. E. de Lara, Dr. W. Britten, E. H. Britten, H. J. Newton, J. S. Cobb, J. Hyslop, W. Q. Judge, H. M. Stevens, (allen aanwezig). H. D. Monachesi, (afwezig).

Tevens werd goedkeuring gegeven, een comité van drie op te richten. Dit comité zou een voorontwerp van constitutie en reglementen opstellen. Verslag zou uitgebracht worden op de volgende bijeenkomst. De voorzitter zou ook deel uitmaken van het comité.

Olcott, als waarnemend voorzitter koos H. J. Newton, H. M. Stevens, en C. Sotheran als leden van het Comité.

Een aantal vergaderingen volgden elkaar op:

- * 13 september: de naam "Theosophical Society" werd voorgelegd, besproken en goedgekeurd.
- * 16 oktober: een voorlopig verslag voorontwerp reglementen werd voorgelgd.
- * 30 oktober: Het voorontwerp betreffende de reglementen werd besproken en de verkiezing

van de verschillende functies binnen de vereniging vond plaats.

- * Kolonel Olcott: President
- * G. H. Felt en Dr. S. Pancoast, een geleerd Kabbalist, werden Vice-Présidenten.
- * Blavatsky werd corresponderend Secretaris.
- * W. Q. Judge werd Raadman.
- * Mott Memorial Hall, 64 Madison Avenue werd aangeduid als de ontmoetingsplaats van de Vereniging.
- * 17 november: Na het voorlezen, bespreken en goedkeuren van alle agendapunten, werd besloten dat aan alle voorwaarden voor de oprichting van de Theosophical Society werd voldaan. Vanaf die dag bestond de vereniging en kon ze met haar werk beginnen.

Van de zestien personen die zich bereid verklaarden om oprichters te worden van de voorgestelde vereniging, drukten enkelen - buiten Olcott, Blavatsky en Judge - hun stempel in de annalen van het occulte onderzoek:

- * Emma Hardinge Britten was een vooraanstaand spiritiste en trançe expert. Zij wordt herinnerd voor haar werk in de begindagen van het Amerikaanse spiritisme.
- * C.C. Massey was een onvermoeibare onderzoeker van psychische verschijnselen. Later werd hij een van de leidinggevende figuren in de British Society for Psychical Research.
- * J. Hyslop, waarvan geen andere identificatie kon gevonden worden, zou volgens sommigen James H. Hyslop zijn geweest. Hij was een vooraanstaand leider van de officiële Psychical Research in Amerika en was het hoofd van de onafhankelijke Amerikaanse S.P.R.

Onze bijdrage aan het Olcott-jaar (deel 3)

Kolonel H. S. Olcott en zijn werk in India en Sri Lanka

Lieve Opgenhaffen

In delen 1 & 2 vorige keren werd de levensloop van onze eerste voorzitter geschetst en zijn ervaringen op de Eddy Boerderij.

Olcott en Hikkaduve Sumangala

Kort nadat Blavatsky en Kolonel Olcott, in 1879, in Bombay aankwamen, ontvingen ze van de Sinhalese Boeddhisten uit Sri Lanka, een verzoek om hun eiland, te vereren met een bezoek. Begin 1880 reisden de theosofen naar Sri Lanka en op 16 mei van dat jaar kwamen ze in Colombo aan, waar ze - zoals Olcott later zou schrijven - koninklijk ontvangen werden.

Op 25 mei 1880 gingen Blavatsky en Olcott naar het Wijananda klooster in Galle. Daar knielden ze neer voor een groot beeld van de Boeddha en, na het opzeggen - in gebroken Pali - van de Drie Toevluchten en de Vijf Voorschriften, werden ze de eerste Europese-Amerikaanse lekenboeddhisten.

Later zou Olcott verklaren: "Indien er in het Boeddhisme één enkel dogma was geweest, dat we hadden moeten aanvaarden, dan zouden we de 'Pansil' niet afgelegd hebben en waren we zelfs geen tien minuten Boeddhist gebleven."

"Ons Boeddhisme was dat van de Meester-Ingewijde Gautama Boeddha, identiek aan de Wijsheid Religie van de Aryan Upanisads, en de Ziel van alle oude wereld-geloven."

Tijdens dit eerste bezoek aan het eiland, richtte Olcott zeven leken afdelingen en één kloosterafdeling van de Boeddhistische Theosophical Society op.

Hij wou zijn werk in Azië uitwerken naar Christelijk voorbeeld:

"Net zoals de Christenen hun Vereniging hebben om de Christelijke leer te verspreiden, zo zal deze vereniging de Boeddhistische kennis verspreiden."

Volgens dit Christelijk model, richtte Olcott ook middelbare scholen en zondagsscholen op, die de binding met de Boeddhistische Theosophical Society behielden. Het begin van wat een lange en succesvolle campagne zou worden voor de Boeddhistische opvoeding - Westerse stijl.

Toen Blavatsky en Olcott, in juli 1880, het eiland verlieten, werden ze door een groot aantal Sinhalese mensen als volkshelden aanzien. Door hun inspanningen was het hen ook gelukt een aantal hooggeplaatste monniken te ontmoeten. Eén ervan was Hikkaduve Sumangala, die al heel snel de meest betrouwbare Sinhalese bondgenoot van Olcott zou worden.

Door het bezoek aan Sri Lanka en de status die hij door zijn werk verkregen had, moest Kolonel Olcott noodgedwongen zijn oorspronkelijke plannen herzien. Olcott was naar India gekomen en wou er enige tijd doorbrengen in het bestuderen van het Hindoeïsme en het Boeddhisme. Daarna zou hij naar Amerika terugkeren om er de rest van zijn leven Theosofie te promoten en de vereniging uit te bouwen.

India was nu ook een beetje zijn 'thuis' geworden en geleidelijk aan was Olcott zichzelf gaan zien, meer als een leraar dan als een leerling.

Maar, het belangrijkste was dat hij uit de schaduw van Blavatsky was getreden. Ook door zijn redenaars-talent verwierf Olcott grote invloed en zeker evenveel bekendheid als Blavatsky. De Sinhalese bevolking had Blavatsky eer bewezen doch Kolonel Olcott aanzagen ze als één van hen. Ze noemden hem "*De Witte Boeddhist*".

In april 1881 kwam Olcott opnieuw naar het eiland. Samen met Mohottivatte Gunananda, de monnik die de eerste fase van de Sinhalese Buddhist Revival had geleid, trok hij door de westelijke provincie. De tocht zou acht maanden duren en ze verplaatsten zich in een wagen door de kolonel ontworpen.

Volgens Olcott, stroomden de dorpbewoners toe, om de mechanische wonderen van zijn voertuig te bewonderen. Een wagen met afgesloten ruimten voor huisraad en boeken, een dak in zeildoek en een centraal gedeelte met verplaatsbare planken waar plaats was voor acht mensen om te zitten of voor vier om te slapen.

Behalve indruk maken over zijn vindingrijkheid, gedroeg Kolonel Olcott zich als een antichristelijke missionaris. Hij verkocht 'verdienstenkaartjes' en schreef en verdeelde antichristelijke en pro-Boeddhistische pamfletten. Tevens zocht hij ondersteuning voor zijn National Education Fund. Bij vertegenwoordigers van de drie kloostergemeenschappen kreeg hij steun voor zijn onderwijshervormingen.

Het bleef Kolonel Olcott verbazen dat de Sinhalese bevolking heel weinig over het Boeddhisme wist. Zijn oordeel werd afgedaan als

"een vreemd soort oordeel door een recent Boeddhist geworden persoon die naar Azië was gekomen om te leren, niet om te onderwijzen."

Onze bijdrage aan het Olcott-jaar (deel 3, vervolg van pagina 3)

Kolonel H. S. Olcott

Lieve Opgenhaffen

Heel wat academici, die het Boeddhisme bestudeerden, deelden echter de mening van Olcott. De Boeddhistische traditie werd beperkt tot datgene wat de Boeddha deed en wat de Boeddhistische geschriften vermeldden. Dit liet toe de oude wijsheid van het Oosten te lofprijzen en veroordeelde de nieuwe manifestaties. De conclusie die Olcott trok, over het feit dat de Boeddhisten van Sri Lanka zeer weinig afwisten van het 'ware' Boeddhisme was deels ook het gevolg van de niet-kritische waardering van het academische Oriëntalisme. Olcott vond dan ook dat hij het recht had te verklaren wat Boeddhisme in werkelijkheid was. Hij wou de Sinhalese bevolking uit hun onwetendheid helpen door hen zijn voorstelling van het Boeddhistisch geloof te leren kennen. Hij stelde een strategie op om deze missie tot een goed einde te brengen en keerde zich opnieuw tot het voorbeeld van de missionarissen. Hij besloot om voor zijn scholen een Boeddhistische catechismus, met Boeddhistische basisprincipes op te stellen:

"... een gelijkwaardig elementair handboek dat heel doeltreffend, onder de Christelijke sekten wordt gebruikt, zowel door Protestanten als Katholieken."

De Buddhist Catechism van Olcott zou uiteindelijk meer dan veertig edities kennen en werd vertaald in meer dan twintig talen. De eerste editie verscheen op 24 juni 1881 in het Engels en het Sinhalees. Vandaag wordt dit boekje nog steeds gebruikt in de scholen in Sri Lanka.

Het Boeddhisme van Olcott lijkt op liberaal Protestantisme. Zijn catechismus was meer dan een tegengif tegen het Christendom. Zijn kritiek betreffende het Christendom bevatte heel wat elementen uit de liberaal Protestantse kritieken over de Christelijke orthodoxie. Net als hun Jezus was zijn Boeddha zacht

en overtuigend, de verpersoonlijking van universele liefde.

In juli 1882 kwam Olcott voor zijn derde reis door Sri Lanka. Hij ontdekte dat de Buddhist Theosophical Society levenloos was en dat de Revival geen vooruitgang meer boekte. Van de 13.000 roepies die het National Education Fund zou ontvangen, werden slechts 100 roepies geïnd. Maar meer verontwaardigd was, dat de Rooms Katholieke missionarissen, een Boeddhistisch pelgrimsoord hadden omgevormd tot een Christelijke, heilige, genezende plaats. Olcott vreesde

Olcott - "Pansil"

dat veel van de *"onwetende Boeddhisten zich in het Katholicisme zouden storten."* In een poging om dit Katholiek monopolie te breken, vroeg hij of een monnik naar voor wou komen om *"in de naam van de Heer Boeddha"* genezingen te verrichten. Toen niemand op zijn vraag reageerde, besloot hij dit werk zelf te doen.

De eerste genezing in Azië die Kolonel Olcott verrichtte, vond plaats op 29 augustus 1882. Toen een man zei dat hij in één arm volledig verlamd was en één been gedeeltelijk onbruikbaar was, herinnerde de Kolonel zich zijn experimenten met magnetisme. Hij maakte een aantal wel bepaalde bewegingen over de arm van de man. Een dag later kwam de man terug en vertelde dat

er beterschap was in zijn arm. Olcott begon hem nu systematisch te behandelen. Het duurde niet lang of, zoals Olcott zelf zei:

"...de man kon zijn slechte arm rond zijn hoofd draaien, opende en sloot zijn hand,....., sprong eerst op beide benen, daarna op het voorheen gedeeltelijk verlamde been en kon vrij rondlopen."

Het nieuws van de genezende krachten van Kolonel Olcott liep als een lopend vuurtje over het ganse eiland. Zijn fondsenwerving werd onmiddellijk een vertoning waarbij de wonderbaarlijke genezende handen van de plotseling charismatische 'Witte Boeddhist' op de voorgrond stonden. Olcott zelf, schreef zijn genezingen toe aan de Boeddha. In privé-kringen prees hij de Duitse fysicus Franz Mesmer.

Zodra bekend werd dat Olcott een gave bezat, die kon meedingen met die van Blavatsky, stroomden hele rijen patiënten toe aan de poorten van de Theosophical Society in Adyar. Tijdens een rondreis in Bengalen behandelde Olcott 2.812 patiënten. Al heel snel echter werd hij overstelpt met de klaarblijkelijk onverzadigbare noden van zijn volgelingen. Zijn populariteit werd een zware last. Toen, tegen het einde van 1883, de Meesters, het bevel gaven om met de genezingen te stoppen, ging Olcott meteen akkoord.

Vóór de genezingstournee van 1882 en 1883 begon, had Olcott het merendeel van zijn Sinhalese en Indische volgelingen gevonden in de Engelssprekende middenklasse. Zijn genezingen hadden echter zijn boodschap populairder gemaakt dan ooit. Onder de Sinhalese boeren ontstonden Messiaanse verwachtingen.

Onze bijdrage aan het Olcott-jaar (deel 3, vervolg van pagina 4)

Kolonel H. S. Olcott

Lieve Opgenhaffen

Zijn rol als leider van de Sinhalese Buddhist Revival, verstevigde Olcott, toen op 25 maart 1883, in Kotahena, een Katholiek bolwerk van Colombo, een tragisch Boeddhistisch-Christelijke rel ontstond.

Die dag trok een Boeddhistische processie door de straten, richting het nieuw gedecoreerde klooster van Mohottivatte Gunananda. Daar zou een nieuw beeld van de Boedha op gebruikelijke wijze geëerd worden. Toen de processie voorbij een Rooms Katholieke kathedraal stapte, luidden de klokken, gevolgd - zoals gebruikelijk - door het luiden van de klokken van de andere kerken in de buurt. Net als wachten op een teken, stortten zich op dat moment, ongeveer duizend mensen op de processie en gevechten ontstonden. De autoriteiten zonden tachtig agenten, doch hun stokken waren niet opgewassen tegen de zwaarden, knotsen en stenen van de menigte. De gevechten duurden drie uur lang. Eén man werd gedood en veertig anderen liepen verwondingen op. Terwijl een commissie van de Gouverneur de zaak onderzocht, trokken zowel Katholieken als Boeddhisten naar de rechtbank. Ontelbare gevallen werden genoteerd en uiteindelijk werden de beschuldigingen verworpen "bij gebrek aan betrouwbaar bewijsmateriaal". Zodra bekend werd dat de Katholieken niet voor de rechtbank moesten verschijnen, werd Olcott hiervan op de hoogte gesteld en verzocht zo snel mogelijk naar Sri Lanka te komen.

Op 27 januari 1884 kwam Kolonel Olcott aan op het eiland. Hij organiseerde meteen een Buddhist Defense Committee. Hijzelf werd verkozen als erelid en kreeg de opdracht naar Londen te reizen als vertegenwoordiger, met de opdracht "te vragen om een rechtzetting en om alle middelen in te zetten die volgens hem gerechtvaardigd waren."

Het was dus de eerste maal dat Kolonel Olcott een tussenpersoon werd tussen Oost en West.

Voor zijn vertrek kreeg Olcott van een groep hooggeplaatste Boeddhistische monniken een hartelijke vaarwelceremonie. Daarin gaven ze hem de toelating om "in Boeddhisme geïnteresseerde personen of naties die hem benaderden, te registreren, de Drie Toevluchten en de Vijf Voorschriften toe te dienen en verenigingen op te richten voor de promotie van het Boeddhisme." Hiermee werd Olcott de eerste Boeddhistische missionaris voor het Westen.

Toen Olcott in april 1884 in Londen aankwam, was het Brits koloniale bestuur al vertrouwd met hem. In een brief uit 1883, waarin een verslag stond van de Rellen Commissie, werd melding gemaakt van een gesprek tussen Gouverneur Longden en Kolonel Olcott. Volgens de Gouverneur was de meest belangrijke oorzaak, de heropleving van het Boeddhisme. Hij schreef:

"Er kan geen twijfel over bestaan over de echtheid van de heropleving. Tekenen hiervan zijn overal:

"... De uiterlijke zekerheid is te zien in het heropbouwen van oude heilige plaatsen, De grotere offergaven aan de Tempels. Binnen in de Boeddhistische Kerk is de heropleving duidelijk door het grote aantal wijdingen, die gehouden worden met meer publiciteit. De zorg waarmee de Boeddhistische leringen in het Pali worden gegeven in het Vidyodaya College en in de kloosters. En, de voorbereiding van een Boeddhistische Catechismus in de lokale taal, maar ook in de Engelse taal..."

Longden had bij dit rapport ook een kopie van de Buddhist Catechism gevoegd en merkte tevens op dat de Kolonel

"heel warm de zaak van het Boeddhisme had uitgelegd."

In een brief aan de Koloniaal Secretaris Derby, schreef Longden opnieuw over Kolonel Olcott; doch nu in meer onheilspellende termen. Hij schreef:

"... Het is enkel een kwestie van tijd vooraleer één of twee individuen zullen opstaan en de controle van de Boeddhistische zaken op het eiland zullen overnemen. Gezien het nalatige karakter van de Sinhalese geest, is het waarschijnlijk dat een niet Oosterse Boeddhist deze leidende rol zal invullen..."

Vervolg op pagina 6

Onze bijdrage aan het Olcott-jaar (deel 3, vervolg van pagina 5)

Kolonel H. S. Olcott

Lieve Opgenhaffen

Het was dus bijna een jaar nadat Longden zijn oversten op de hoogte had gebracht, dat Olcott in Londen aankwam. De autoriteiten waren voorbereid. Olcott verkreeg een onderhoud met ondersecretaris R.H. Meade. Kort daarop zond hij een brief aan Lord Derby met volgende vragen:

1. dat de Katholieken die beschuldigd waren van het aanstoken van rellen, zouden berecht worden.
2. dat Boeddhisten de garantie zouden krijgen dat zij het recht hebben hun geloof vrij te beleven.
3. dat Wesak, de Volle Maan Dag - dag waarop de Sinhalese bevolking de geboorte, de Verlichting en de dood van de Boeddha herdenken - als een publieke feestdag zou erkend worden.
4. dat de beperkingen, tegen het gebruik van muziekinstrumenten tijdens religieuze processies, zouden opgeheven worden
5. dat Boeddhistische ambtenaren benoemd zouden worden, en
6. dat de kwestie van de Boeddhistische temporalien (inkomsten van geestelijken uit wereldlijke bezittingen) zouden opgelost worden.

Bij zijn memo had Olcott een aantal documenten gevoegd waaruit de *"ontevredenheid en de wanhoop"* van de Boeddhisten, na de Kotahe-na rellen, duidelijk bleek. Hij gaf ook aan dat, indien deze feiten naast zich neer zouden gelegd worden, het ongenoegen van de bevolking wel zou kunnen leiden tot opstand.

Slechts twee van de eisen werden ingewilligd. In het najaar van 1884, gingen de koloniale bestuurders akkoord met het gebruik van muziekinstrumenten tijdens religieuze processies en, op 28 april 1885 zou Wesak - Volle Maan Dag - in Brits Sri Lanka gevierd worden als een officiële feestdag.

Na de onderhandelingen met Meade, schreef Olcott aan de president van de Buddhist Defense Committee. Hij lichtte hem in, een beetje te optimistisch, dat zijn missie een volledig succes was. De volgelingen van Olcott besloten, dat de Britse toestemming om Wesak als een publieke feestdag te erkennen, in eerste instantie het gevolg was van de tussenkomst van Kolonel Olcott. Op 28 april 1885, tijdens de eerste erkende viering werd, de vereerde naam van Olcott meermaals genoemd en met groot respect aangeropen.

Olcott was niet de initiatiefnemer van de Sinhalese Buddhist Revival. Toch was hij heel belangrijk als organisator en begeleider van de beweging. Olcott zette zich in voor de burgerrechten van de Boeddhisten, hij gaf de organisatorische vorm - door het oprichten van genootschappen, hij publiceerde en verspreidde pamfletten en misschien wel het belangrijkste, hij richtte scholen op.

Het was Olcott die het 'Protestants Boeddhisme' vorm gaf. Hij stond met één voet in het traditioneel

Sinhalees Boeddhisme en met de andere voet in het liberaal Amerikaans Protestantisme. Door op een creatieve manier deze twee bronnen en nog andere invloeden - theosofie, academisch Oriëntalisme en wereldlijke vriendelijkheid - te combineren, heeft hij geholpen om een nieuwe vorm van Boeddhisme te tekenen.

Elk jaar opnieuw wordt het overlijden van Kolonel Olcott herdacht. In Sri Lanka worden, over het gehele eiland, kaarsen aangestoken en wierook gebrand. In de Theravada tempels buigen monniken voor zijn foto. Jongens en meisjes uit verschillende scholen, geven geschenken aan de kloostergemeenschap, ter herdenking aan Kolonel Henry Steel Olcott. Volgende woorden worden geciteerd:

"Moge de verdienste die we krijgen door deze goede daden, ten goede komen van Kolonel Olcott, zodat hij geluk en vrede kent".

Het bestuur en de leden van Loge Witte Lotus in Antwerpen zijn diep geraakt door het plotselinge heengaan van onze broeder Paul Zwollo.

Zijn omgeving en al de mensen die nauw met hem hebben samengewerkt, wensen wij veel sterkte toe.

Aan Paul een voorspoedige reis naar het licht, na een jarenlange plichtsgetrouwe inzet voor zijn idealen.

Loge Witte Lotus